

Bregendahl: Da denne Sag er af en faa speciel Betskaffenhed, er det naturligt, at en længere Discussion derom ikke kan interessere det ærede Ting, og jeg skal derfor søge at fatte mig temmelig kort. Jeg skal erklære mig enig med Regjeringens Lovforslag, forsaavidt det gaaer ud paa at opstille som Princip, at den Godtgjørelse, som vil være at udrede for Expropriationen eller Overtagelsen af disse Broer, skal falde deels paa Statskassen og deels paa de vedkommende Communer, alt efter som Broernes Vedligeholdelse efter de almindelige Regler hviler paa Staten eller de enkelte Communer. Jeg skal ogsaa erklære mig enig i Regjeringens Forslag, forsaavidt det gaaer ud paa, at Amtets eller den enkelte Communes Overtagelse af Broerne skal beroe paa Communen selv, saaledes at den altsaa ved Lovforslaget erholder en Ret, men paalægges ingen Forpligtelse, til at udløse en saadan Bro. Hvad iøvrigt angaaer den første Grundsætning om Udredelsesmaaden af Godtgjørelsen, da troer jeg, at man vel bør holde paa det af Regjeringen opstillede Princip, men tillige at det i saadanne Tilfælde, hvor det ligefrem kan paavises, at Privilegiet er fremkommet ved Salg fra Statens Side, og hvor Godtgjørelsen saaledes i sin Tid er gaaet ind i den almindelige Statskasse, er billigt, at denne ogsaa tager Deel i den Godtgjørelse, der nu skal udredes, og jeg kunde derfor ønske, at Loven i saa Henseende havde en Henviisning dertil. Saaledes som den imidlertid nu foreligger, er der ikke Spørgsmaal om at gjøre en saadan Afvigelse fra den almindelige Regel; men jeg antager dog navnlig efter den Udtalelse, vi nylig have hørt af den høitærede Indenrigsminister, at Regjeringen vil gaae ind paa en saadan Modification i Lovudkastet.

Der er derimod en anden Ting, jeg kunde have ønsket, nemlig, at der i Udcastet havde været en bestemtere Henviisning til, naar Spørgsmaalet om, hvorvidt et Privilegium er et reelt eller et blot personligt, skal finde sin Afgjørelse. Der er vel een af Paragrapherne, jeg troer § 7, som siger, at alle personlige Rettigheder til at oppebære denne Afgift op-
hører, saasnart den Person, paa hvis Navn

Bevillingen lyder, ophører at være Eier af Broen, men førend man siger, at personlige Bevillinger skulle falde bort, maa man dog være paa det Rene med, om det er en personlig eller en reel Bevilling. Der er dernæst ogsaa en anden Gjenstand, med Hensyn til hvilken jeg ikke kan være enig med Lovudkastet, det er nemlig med Hensyn til det saakaldte Broforn. De enkelte Sogne eller Herreder, paa hvem denne Byrde falder, skulle efter Lovudkastet vedblive at bære den, men ere berettigede til at afløse den med det 25-dobbelte Beløb, og dette troer jeg er en Feil; thi vi maae jo erindre, at saadanne Privilegier ere komne tilstede paa en Tid, da man ingen ordentlig Communalindretning havde. Naar der paa visse Steder var en meget stor Trang til Broer, men der ikke var nogen Commune, som var forpligtet til at bygge sige Broer, saa tilbød een eller anden privat Mand sig at gjøre det, imod at faae en vis Afgift, og man lagde da en saadan Afgift paa det Terrain, som man dengang meente var det, der havde den nærmeste Nytte af Broen; det traf sig imidlertid ofte, at det var Districter, der egentlig talt ingen Nytte havde af den, idet man i Reglen tog de Districter, der laae nærmest omkring det Sted, hvor Broen skulde bygges, og beskattede dem, men det var derfor ikke sagt, at Afgiften traf de Beboere, der meest benyttede Broen. Efterhaanden som Communalforholdene have udviklet sig, og der er kommet bestemtere Regler i Lovgivningen for, hvorledes Communerne skulle vedligeholde Veiene, finder jeg, det er ubilligt, at man har vedligeholdt en dobbelt Betsatning af enkelte af disse Beboere, og navnlig troer jeg, at Sagen burde have været ordnet samtidigt med den sidste almindelige Lovlov, der udkom i 1841. Saaledes som Sagen nu staaer, maae Beboerne af visse Dele af et Amt svare en dobbelt Afgift til Broers og Veies Vedligeholdelse, idet de, som alle de andre Beboere i Amtet, bidrage til Amtets almindelige Udgifter ved Broers Vedligeholdelse, og desuden specielt bidrage til de Broer, til hvilke de ere pligtige at yde Broforn — men dette maa jeg finde urigtigt. Fordi man ikke gjennemgribende har ordnet et Betsatningsforhold som dette, derfor troer jeg